

نوشتن با تنفس آغاز می‌شود

| پیکربخشی صدای معتبرستان | لرن هرینگ | حمیده‌اشمی | نگارش خلاق (۲)
| Writing Begins with the Breath | Laraine Herring | Hamid Hashemi |

نتن بیدکل

| نوشت: با تنفس آغاز می‌شود |
| لرن هربینگ | ترجمه: حمید هاشمی |
| ویراستار: مرتضی حسین‌زاده |
| مدیرهنری و طراح گرافیک: سیاوش تصاعدیان |
| مدیر تولید: مصطفی شریفی |
| چاپ پنجم | ۱۳۹۸ | تهران | ۱۰۰۰ نسخه |
| شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۹۳-۴۹-۷ |

| Bidgol Publishing co. | نشر بیدگل |

| تلفن انتشارات: ۰۲۸۴۲۱۷۱۷ |
| فروشگاه | تهران | خیابان انقلاب | بین ۱۲ فروردین و فخر رازی | پلاک ۱۲۷۴ |
| تلفن فروشگاه: ۰۶۶۴۶۳۵۴۵، ۰۶۶۹۶۳۶۱۷ |

| bidgolpublishing.com |
| همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است. |

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۷	در مورد این کتاب
بخش اول: تمرکز ذهن	
۲۵	۱. ریسک
۳۳	۲. اعتبار
۴۱	۳. فروتنی
۴۷	۴. کنجدگاری
۵۵	۵. هم حسی
۶۵	۶. پذیرش
۷۱	۷. ارتباط

| بخش دوم: فرایند عمیق نوشتن |

۸۷	۸. آگاهی از خود
۹۵	۹. فرایند در برابر محصول
۱۰۳	۱۰. تن به عنوان منبع

| ۸ | نوشتن با تنفس آغاز می‌شود

۱۱۱	۱۱. اجداد به عنوان منبع
۱۲۱	۱۲. زمین به عنوان منبع
۱۲۹	۱۳. دنیاهای درون و بیرون
۱۳۵	۱۴. مبارزه با سایه
۱۴۳	۱۵. مشاهده
۱۵۳	۱۶. آگاهی و تصویرپردازی با تمرکز
۱۶۳	۱۷. شخصیتپردازی: پرسش عمیق
۱۶۹	۱۸. دیدگاه: من «من» نیستم
۱۷۷	۱۹. تغییر
۱۸۱	۲۰. رنج
۱۸۷	۲۱. پشتکار

| بخش سوم: پذیرفتن این که چه و کجا هستید |

۲۰۱	۲۲. ناپایداری
۲۰۹	۲۳. تحول
۲۱۹	۲۴. تسليم
۲۲۵	۲۵. انسجام
۲۳۱	۲۶. تنهایی
۲۴۱	۲۷. سکون
۲۴۵	منابع پیشنهادی

| مقدمه |

جوینده، مورد جستجو و فضای بین آن‌ها

نوارنده باید بنوارد، نقاش باید نقاشی کند و شاعر باید
بسراید تا خود در آرامش کامل باشند. انسان چیزی
را که می‌تواند باشد، باید باشد.

آبراهام ماسلو^۱

در زمستان ۲۰۰۳ برای نویسنده در تنها یی به اقامتگاهی در ساحل
اورگون پذیرفته شدم. در کتابچه راهنمای اقامتگاه نوشته بود کابین من
«مدرن» است، ولی باید برای تنها یی در بیابان آماده باشید. کابین من برق،
اجاق‌گاز و حمام داشت. گرمای کابین از یک اجاق چوب‌سوز تأمین می‌شد
که یک دفترچه راهنمای عمل سه‌صفحه‌ای داشت. باید مطابق آن عمل
می‌کردم. پیش‌بینی هم نمی‌کردم مشکلی در کار باشد. از سال ۱۹۸۱ در
فونیکس زندگی می‌کردم و مشتاق آب، سرما و ابر بودم.

1. Abraham Maslow

بیستویکم دسامبر به آفتاب رسیدم و خیلی بیش از آن‌چه فکر می‌کدم سیاهی سبز جنگل دیدم. زمین چنان م Roberto بود که انگار زیر چکمه‌هایم ذوب می‌شد و این نرم ترین فرشی بود که بر آن گام بر می‌داشت. بوی ناآشنای چوب و برگ خیس و روبه پوسیدگی، حسی قدیمی را در من بیدار می‌کرد. حشرات در کنده‌های درختان زندگی می‌کردند و ماهی‌های آزاد را در سوپستان کریک می‌دیدم که در فاصله کمی از کابین من شنا می‌کردند. صدای جویبارهای زمستانی از صدای تلویزیون بلندتر بود. از سال ۱۹۸۰ که به فونیکس رفتم جریان آب شیرین را ندیده بودم. برایم سخت است که توضیح بدhem زندگی کردن در فونیکس چه اوضاعی دارد. بیشتر افراد به دلیل هوای فونیکس به آن‌جا سفر می‌کنند. نه تنها پاروی برف‌روبی به دست نمی‌گیرید، بلکه شاید از شدت گرمای مجبور شوید هشت ماه زیر تهویه مطبوع خانه یا اتومبیل تان بنشینید. بهناچار می‌روید وسایل گران قیمتی برای عایق‌بندی پنجره‌ها تهیه می‌کنید تا خانه را از نور و گرمای خورشید حفظ کنید؛ و بدین ترتیب غاری برای خواب زمستانی تان دست و پا می‌کنید، درحالی که آفتاب روشن می‌تابد.

هوای فونیکس خیلی ناراحت‌کننده است ولی اسباب فکر و خیال نیست. همه می‌دانند که هوا تمام وقت سال آفتابی است و داغ، به استثنای چهار ماه از سال که باز هم آفتابی است ولی دیگر داغ نیست. هوا- طبایع زمین- عامل مطروحی در زندگی مردم فونیکس نیست.

روز سومی که در اورگون بودم کنار ساحل برف بارید. مقدار آبی که در همان سه روز اول دیدم یا از آسمان می‌بارید یا زیر پل‌ها جاری بود یا در اقیانوس بر هم می‌جهید از تمام آبی که طی ۲۴ سال قبل دیده بودم بیشتر بود. آب خیلی سرگرم‌کننده بود. مثل آتش که به آن عشق می‌ورزم قوی و قدرتمند بود و توانی چنان آرام، ساکت و صبور داشت که می‌توانست سنگ را بتراشد و سوراخ کند. محلی‌های آن منطقه می‌گفتند بارش برف بهزودی متوقف خواهد شد. آن‌ها می‌گفتند «این جاها هیچ وقت برف نمی‌آید». در

ابتدا زیبا بود. من امیدوار بودم بهزودی برف بند باید، چراکه چند سفر به پورتلند هماهنگ کرده بودم تا به کتابفروشی پاول که بزرگ ترین کتابفروشی امریکاست سری بزنم.

روزی که تصمیم داشتم به پورتلند بروم برف هنوز می‌بارید. سکوت ناآشنازی در آن فضای جنگلی حاکم شد. برای رفتن به پورتلند باید از دو گذرگاه کوهستانی می‌گذشم که بعدها فهمیدم نام آن‌ها «منطقه برف» است. فکر نمی‌کردم کار سختی باشد. تا پورتلند ۷۲ مایل بیشتر راه نبود و آن جا هم هیچ وقت برف نمی‌بارید. با این‌که برف می‌بارید تصمیم گرفتم حرکت کنم، چون برنامه‌ام را چنین تنظیم کرده بودم و تا قبل از آن هم هیچ وقت بهسبب هوا برنامه‌ام را تغییر نمی‌دادم. قهوه، تلفن همراه و آدرس فروشگاه پاول را در وسایل‌گذاشتم. داشتم می‌رفتم سوار ماشین بشوم که روی پله‌های یخ‌زده پایم سر خورد و این، بار سوم بود که از زمان آمدنم به آن خانه این اتفاق می‌افتد. این بار هم زمین خوردم و باعث شد بفهمم که اگر روی زمین راه می‌روم دلیلش اراده خودم نیست بلکه به لطف زمین است.

ماشین کوچکی که کرایه کرده بودم یخ‌زده بود. طوری فنجان قهوه به دست جلوی آن ماشین ایستادم که انگار می‌توانستم اراده کنم تا یخ زنجیر و قفل ماشین ذوب و باز شود. هیچ پیش‌بینی چنین چیزی را نکرده بودم، تصور می‌کردم برف طوری می‌بارد و یخ طوری می‌نشیند که راه من باز باشد و جلویم را نگیرد.

وقتی سوار ماشین شدم و به آزادراه رسیدم باه تندي می‌وزید و بارش برف تندر شده بود. در دفترچه راهنمای نوشته بود برف در استداد خط ساحلی هیچ وقت طولانی نمی‌شود. من هم به همین حرف‌ها اعتماد می‌کرم، اما برف طوری بود که برف پاک‌کن‌هایم نمی‌توانست شیشه را طوری تمیز کند که جلویم را درست ببینم. بعد از ۴۵ دقیقه رسیدم به پیج US-۲۶. ناراحت نبودم که سه ربع ساعت طول کشیده است تا فقط هفت مایل طی کنم. هیچ انسان دیگری در این مسیر تردد نمی‌کرد. این هم برایم ناراحت‌کننده نبود. بعد

از یک فروشگاه که به علت بدی هوا بسته بود به راست پیچیدم و به سمت شرق به سوی پورتلند راهم را ادامه دادم درحالی که تصویر کتابهای خوانده شده و روی هم چیده شده جلوی چشمم می‌رسید.

اولین درسی که یادگرفتم این بود که تا آن موقع که در فونیکس راندگی می‌کردم چه قدر خوشبخت بوده‌ام؛ چون راهها همیشه خشک و امن بودند و مدام به آن‌ها رسیدگی می‌کردند. دومین چیزی که یادگرفتم این بود که روی یخ زمان بیشتری می‌برد تا ماشین متوقف شود. قبل‌آین مسأله را به دلیل عقل یادگرفته بودم، ولی آن کجا و این کجا که با تمام تنم این آگاهی را حس کردم. بارش برف شدت گرفت. دیگر اصلاً جاده را نمی‌دیدم. درختان سبزی که دو سوی جاده را گرفته بودند مثل بعضی صحنه‌ها که در فیلم‌ها می‌دیدم زیر بار برف سفید و سنگین شده بودند. تابلوی زردنگ لوزی‌شکل که نام «منطقه برف» روی آن نوشته بود خود زیر پوشش برف مانده بود و فقط چند حرفش قابل دیدن بود. منتظر شدم تا برف بند بیايد و باید همین اتفاق می‌افتد و گرنه دیگر نمی‌دانستم چه کار کنم.

دیدم که روانم دو قسمت شد و اگوی من کنترل همه فعالیت‌هایم را در دست گرفت و مثل میمون جویده جویده حرف می‌زد و در نظرم تبدیل به خزنداهی کاریکاتوری شد. اگوی من داشت به کتابفروشی پاول می‌رفت و این سروه ستایش را می‌خواند: «کتابفروشی پاول بهشت کتاب‌های من. کتابفروشی پاول بهشت کتاب‌های من». حسابی سر اشتیاق آمده بود. می‌خواست پول خرج کند. کتاب‌ها را دستمالی کند. در غبار طبقات کتابخانه بوی خوش داستان‌ها را فرو بدهد.

جایی در کنج آرام و دورافتاده‌ای از وجودم به خودم گفتم: «ماشینت خراب می‌شود و قبل از رسیدن کمک در این دره یخ می‌زنیم و می‌میریم». اگوی من پاسخ داد و با فاصله بسیار کمی از ماشین جلویی حرکت کردم. ماشین جلویی ترمز کرد. اگوی من هم ترمز کرد و ماشین چرخید. داشتیم به ترافیک نزدیک می‌شدیم. نفسم را نگه داشتم و زمزمه کردم «دور بزن و

برگرد». ولی اگوی من مثل همیشه وظیفه‌اش را انجام می‌داد و ماشین به عقب رفت و همچنان مسیر شرق را پی‌گرفت.

مشخص بود وارد منطقه بر فی شده بودم که بارش در آن متوقف نمی‌شد. به کیلومترشمارم نگاه کردم و دیدم چهار مایل راه رفته‌ام. یادم آمد مادرم وقتی با هم در ساحل کالیفرنیای شمالی قدم می‌زدیم می‌گفت: «هی توانست را صرف جلو رفتن نکن، برگشتی هم در کار است». اگر الان برمی‌گشتم، با همه چیزهایی که همین الان پشت سر گذاشتمن باز روبه‌رو می‌شدم، شاید خطرناک باشد. به این فکر رسیدم که منطقه بر فی مثل گذرگاه ناخوشایندی است که در زمان تولد طی می‌کنیم و حس بدی داریم از این‌که مرطوب و لیز است. ولی در سوی دیگر، تازه و سرحال در میان سه طبقه کتاب فرود می‌آمدم. دنیا تصمیمش را گرفته بود که من به کتابفروشی پاول بروم؛ تا به آن لحظه اسبابش را فراهم کرده بود و تا آخر هم کارش را ادامه می‌داد.

سه مایل دیگر هم رفتم و نیم ساعت دیگر هم گذشت و فکر کردم حتی اگر اتفاقی هم برایم نیافتد باز هم آن روز به کتابفروشی پاول نمی‌رسم. اگر قرار باشد هر سه مایل نیم ساعت زمان ببرد مسیر خیلی طولانی می‌شود. باید دور می‌زدم و برمی‌گشتم. رقص کتاب‌ها در ذهنم حالت موسیقیایی هم به خود گرفت – نواهای وسوسه‌برانگیز صفحات چاپ شده. انرژی آن‌ها – نوری سفید از امنیت در سفر و ترمزهای بدون لغزش – در نهایت امنیت مرا به کتابفروشی پاول می‌رساند. برای این‌که صدای کارکردن اگویم را بشنوم رادیو را خاموش کرده بودم، و به همین دلیل نشنیدم که رادیو می‌گفت در پورتلند هم برف می‌بارد (که همیشه می‌گویند هیچ وقت نمی‌بارد). نمی‌دانستم بعد از ۲۳ سال پورتلند برای اولین بار وسایل نقلیه عمومی اش را تعطیل کرده است طوری که کارمندان سرگشته DOT در صفحه‌ای اتوبوس مانده بودند؛ ولی حتی اگر این را هم می‌دانستم باز مسیرم را ادامه می‌دادم. من خودم می‌دانم چه آتشی در نهاد من خانه دارد.

بعد یک گوزن شمالی دیدم. گوزن، مثل وقتی ماشینم یخ زده بود، وسط جاده بی حرکت ایستاده بود. چشمان اگوی من و گوزن شمالی با هم تلاقي کرد. چون گوزن تکان نمی‌خورد من فکر کردم مرده است. اگر فرصلت بود آن گوزن حتماً زیر خنده می‌زد. پا روی ترمز کوبیدم و ماشین مثل شیرینی خمیری که توی نوشابه می‌اندازند چرخید و چرخید. جلوی ماشین در توده بزرگ برفی فرو رفت و ایستاد. گوزن رفته بود. اگوی من چنان ترسیده بود که دو تا کمریند ایمنی بسته بود و توی صندلی عقب فرو رفته بود. نور سفید و هموایی فرشته گون کتاب‌ها که مرا به خود می‌خواندند دیگر در کار نبود. سوخت با کم نصف شده بود. چرخ‌های عقب می‌چرخید و روی برف تازه سر می‌خورد و اصطحکاکی پیدا نمی‌کرد تا حرکت کند. اگر موتور را خاموش می‌کردم از سرما می‌مردم. دمای هوا ۲۸ درجه فارنهایت بود و نمی‌دانستم چه قدر طول می‌کشد تا یک نفر از اهالی فونیکس که جوراب‌های ارزان پشمی، یک پولیور کلاه‌دار، شلوار جین و دستکش‌های چهار دلاری مخصوص رانندگی پوشیده است از سرما یخ بزند و بمیرد.

اگوی من مثل مرده‌ها ساكت افتاده بود. یادم آمدم که از رادیوی ملی شنیده بودم وقتی در داکوتیای شمالی بهار شروع شد، جسد زنی را در ماشینش در توده برف پیدا کرده بودند. تا روزی که زنده بود و می‌توانست، روی دستمال‌ها نوشته بود. پنج ماه طول کشید تا پیدایش کردند. من دوست نداشتم در ۶۱ مایلی بهشت کتاب‌هایم بمیرم. هیچ حواری مؤمنی مجاز نبود این همه راه بیاید تا دست آخر در آب یخ بمیرد. سنگ، کاغذ، قیچی؛ یا در این مورد خاک، آب، آتش. فکر می‌کنید نتیجه چه شد؟ آب یخ، آتش را خاموش کرد.

پانزده دقیقه بعد اهالی مهریان اورگون با یک ماشین دودی‌فرانسیله رسیدند و کمک کردند ماشینم را از توده برف بیرون بکشمن. در ماشین نشستم و به سمت غرب راندم، به سوی ساحل که تا آن موقع دیگر به طور حتم برف در آن جا بند آمده بود. می‌توانستم بروم در کابین خودم بنشینم و

اگرچه مطمئن بودم نمی‌توانستم اجاق چوبی را روشن کنم حداقل دستشوبی می‌توانستم بروم.

در آن سفرِ ناموفق متوجه شدم چه اراده‌پاکی دارم – من فکر می‌کرم زمین الگوی آبوهای اش را به خاطر من تغییر خواهد داد و طبع و عادت من مثل بولدوزری محکم پیش خواهد رفت؛ چه کارم به نظر دیگران عاقلانه بررسد یا نرسد؛ و همچنین متوجه شدم چه رنج‌ها که فقط با فکر کردنم بر خودم هموار کرده‌ام. آن روز متوجه شدم چرا رمانم متوقف مانده است، چرا در دریایی از برنامه‌های درسی و مدرسه‌ای غوطه می‌خورم و چه قدر ارتباطات صمیمی و نزدیک کمی دارم. نمی‌دانستم چه طور باید خودم را آزاد کنم؛ نمی‌دانستم چه طور باید «باشم». فقط بلد بودم چه طور باید «انجام بدهم» و در آن موقع متوجه شدم نوشته‌من خودش نفس نخواهد کشید مگر وقتی که بتوانم خودم را از این مشکل رها کنم.

در طول زندگی‌ام اولین بار بود که به تنها‌یی در توفان برف می‌نشستم و فکر می‌کردم در زندگی و نوشتنم چه قدر از تعادل خارج شده‌ام. در اورگون هر روز جلوی اجاق چوبی یوگا تمرین می‌کردم، به صدای فکرم گوش می‌دادم. با برف ناآشنا و آزارنده‌ای که دور و بر پنجره‌ها می‌نشست کنار می‌آمدم. با این ناخوشحالی کنار می‌آمدم که می‌دیدم مهارت و توان لازم را ندارم برای این‌که در این هوا هم عملکرد خوبی داشته باشم. همچنان بی‌کنترل و بی‌توجه می‌راندم و فکر می‌کردم و هر لحظه باز فکرم به نوشتن برمی‌گشت.

در این کتاب هم یاد می‌گیرید دست نگه دارید و به قدر لازم صبر کنید تا کارکرد نوشتاری ژرفِ خودتان را ببینید. در گوش‌های راحت می‌نشستم و به صدای خشک و یخی حرکت بیرون از خانه گوش می‌دادم و فهمیدم نوشتن عمیق و ارزشمند برخلاف آن‌چه همه فکر می‌کنند با اندیشه نیست که به دست می‌آید. نوشتن عمیق از بدن ما، از نفس ما و از این توانایی به دست می‌آید که بتوانیم در موقعیت‌هایی که ما را می‌ترساند آرامش‌مان را نگه

داریم؛ از این‌جا می‌آید که بتوانیم با آن‌چه می‌نویسیم در هم بیامیزیم (از این‌که الگوهایمان را در هم حل کنیم تا کارمان حالت واقعی پیدا کند) و موقعیت ما ربطی به آن ندارد.

یکی از چیزهایی که برای عمیق‌نوشتن به آن نیاز داریم آگاهی از بدن است. ما به‌راحتی اهمیت بدنمان را در فرایند نوشتار به فراموشی می‌سپاریم. واژه‌ها و زبان ساخته‌های ذهن ما هستند، به همین دلیل ما همیشه روند نوشتار را فقط به اندیشه‌مان ربط می‌دهیم. درست است که زبان از اندیشه می‌آید اما داستان‌هایی که از صدای معتبر ما (فقط صدای معتبر خودمان) ریشه می‌گیرد از درون تن ما می‌آید. بدن ما تجربه‌های ما را حفظ کرده است – تجربه‌های بیان‌شده و بیان‌ناشده، و حتی تجربه‌های فراموش شده. آن تجربه‌ها در تن ما مانده و منتظر ما هستند. بعد از این‌که فهمیدیم این داستان‌ها را با خودمان همه‌جا حمل می‌کنیم، به‌طور طبیعی قدم بعدی استفاده کردن از آن‌هاست. بعضی از ما داستان‌های ماتم و خیانت و بعضی دیگر داستان عشق و امید را با خود حمل می‌کنند.

بعضی از ما داستان‌های جنگی – از تجربه مبارزه ارتشی پادرگیری‌های خانوادگی – با خود دارند. بعضی از ما داستان تولد و بعضی داستان‌های مرگ دارند. داستان ما هرچه باشد پیوندی ارگانیک و عضوی با بدن ما دارد و باعث عمیق‌نوشتن می‌شود. بخشی از فرایند عمیق‌نوشتن که اندکی ترسناک است این است که باید در مناطقی از وجودمان شیرجه بزنیم و غوطه بخوریم که عمری آگاه و ناآگاه از آن پرهیز کرده‌ایم. عمیق‌نوشتن ایجاب می‌کند به اعمق برویم و با چیزهایی که دوست نداشته‌ایم نگاهمان به آن بیفتند روبرو بشویم.

باید مثل نویسنده‌ها یاد بگیریم ذهنمان، داستان‌هایمان و تحریک‌های حسی بدنمان را مدیریت کنیم. باید یاد بگیریم بی‌حرکت باشیم و آرام. وقتی بتوانیم فضایی از آرامش دور خودمان ایجاد کنیم به هستهٔ عمیق‌تر داستان‌هایمان دست می‌یابیم.

باید یاد بگیریم داستان‌هایمان را با نوشتن پیکردهی کنیم. برای این‌کار باید ابتدا در بدن خودمان حاضر باشیم و ذهنمان را ساکت کنیم تا نوشتن شروع به کار کند و داستان درونمان شنیده بشود.

می‌توانیم مثل نویسنده‌ها با مشاهده نفس‌مان فرایند نوشتن را در سلول‌هایمان پیکردهی کنیم. وقتی به نفس‌مان توجه می‌کنیم و آگاهی بیشتری از دم و بازدمان به دست می‌آوریم، به این نتیجه می‌رسیم که کارکرد نوشتاری ما هم، دم و بازدمی دارد. در نوشتن لحظات بسیار دشوار وجود دارد و لحظاتی هم هست که حرکت نامحسوسی رخ می‌دهد. وقتی متوجه می‌شویم که نوشتمن شما همیشه و همه‌جا و با هر دم و بازدمی همراه شمامست می‌توانید در فضای بینابینی و ناشناخته‌ای که صدای معتبرتان در آن خانه دارد غوطه‌ور شوید.

این کتاب راه‌هایی نشان می‌دهد که ذهن‌تان و خود‌تان را در فرایند نوشتمن بررسی کنید. یکی از راه‌هایی که برای این‌کار وجود دارد و به شما پیشنهاد می‌کنم با مراقبه حرکات نفس و بدن است – تمریناتی کوچک و ساده که قطعات مختلف نوشتمن‌هایتان را جایه‌جا کند. البته این‌کار در کل به هیچ عنوان کار ساده‌ای نیست. نوشتمن عمیق از فضای بین دم و بازدم می‌آید؛ فضای بین نقشه‌کشیدن و عمل‌کردن، رؤیاپرداختن و انجام‌دادن، جایگاه قدرت، راز و اعتبار. امیدوارم بتوانم کمک کنم آن فضا را در خود‌تان پیدا کنید و رشد دهید. این کتاب دعوت‌تان می‌کند با من وارد آن فضای بینابینی شوید.

در مورد این کتاب

لطفاً تصور نکنید باید بخش‌های این کتاب را به شکل خطی و پشت‌سرهم بخوانید و باز فکر نکنید تمام تمرین‌های این کتاب را باید انجام بدھید. امیدوارم در حالی که تغییر و رشد می‌کنید باز و باز به متن کتاب بازگردد. امیدوارم آن‌چه امروز اسباب مشکل شمامست کلید حل معماهای فردایتان

بشود و همین‌طور در آینده برای بعدترها. نوشتن هم مثل زندگی پویاست نه ایستا. نه هیچ کلیدی هست که به هر قفلی بخورد و نه هیچ نویسنده‌ای هست که فقط یک قفل داشته باشد. این کتاب جواب‌های یک‌کلام به شما نخواهد داد، بلکه امیدوارم کمک کند سؤال‌هایتان را طوری تراشیده و شکل‌دهی کنید که پاسخ‌هایتان – پاسخ‌های خودتان – روشن‌تر باشد. به هیچ ابزارِ خاص و گران‌قیمتی نیاز ندارید. به تهیه لپ‌تاب یا عضویت در یک نشریه اندیشمندانه نیاز نیست. فقط لازم است حضور داشته باشید. می‌توانید دفترچه‌ای داشته باشید که احساس و پاسختان به برخی از تمرین‌ها و سؤال‌ها را در آن یادداشت کنید. این دفترچه به فکرکردن ما خیلی کمک می‌کند و می‌توانیم با آن، جایی را برای فکرکردن پیدا کنیم. نوشتن هم مثل خیلی کارهای دیگر فرصت خیلی خوبی است برای فکرکردن. با نوشتن فکرها و نظرهایمان را کشف می‌کنیم و می‌توانیم با نوشتن همان فکرها و نظرها را تخریب و محو هم بکنیم. می‌توانیم واضح، متصرکر و سبک باشیم.

دعوت می‌کنم با این کتاب به نفس‌مان بازگردیم. همچنان‌که با نوشت‌تان ارتباط عمیق‌تری برقرار می‌کنید با نفس‌تان هم ارتباطی مجدد پورش دهید. اگر به افت‌و خیز نفس‌تان توجه کنید، حرکتی ناخواسته و غیرارادی را آگاهانه تر و عمدی تر صورت می‌دهید و این، طبیعت مهارناپذیر فکرها‌یمان را مهار می‌کند، و در بدنه‌مان لنگر می‌اندازیم، و در لحظه‌حال می‌مانیم؛ و این برای عمیق‌نوشتن لازم است.

به انرژی نفس توجه کنید. وقتی نفس‌تان را فرو می‌برید (دم)، جریان انرژی موجود در اطرافتان را فرو می‌دهید. در اوج دم، درنگ کوتاهی هست که در آن نفس بیرونی و درونی در هم می‌آمیزند. وقتی نفس‌تان را بیرون می‌دهید تسلیم دنیای بیرون می‌شوید و به آن اعتماد می‌کنید که اگر نفس‌تان را رها کنید باز دوباره به شما هوایی می‌دهد تا به درون فرو ببرید. این تسلیم و اعتماد، برای کار نوشت‌تان لازم است. هرچه بیشتر نگه دارید،

کمتر می‌توانید به شیوهٔ معتربر بیان کنید. این درنگ در پایان بازدم به دنیا خارج اجازه می‌دهد نفس شما را نگه دارد و شما با کل یکی می‌شوید. در درنگ‌ها ما دست به تجربه می‌زنیم و هیچ تلاشی در کار نیست. هیچ فکری در کار نیست. قضاوتی در کار نیست. همه‌چیز را آن‌طور که هست به معرض بررسی می‌گذاریم؛ و از این جاست که دیگر لحظاتی را زندگی می‌کنیم که از قبل طرح‌ریزی نشده‌اند و می‌نویسیم به طرزی که معتربر است. وقتی نفس در تن شما به طور طبیعی می‌افتد و می‌خیزد، سعی کنید به این آگاهی و اعتماد دست پیدا کنید که نفس شما همچنان شما را زنده نگه خواهد داشت. وقتی نفس طبیعی تان به گوش برسد صدای طبیعی تان هم راه خودش را پیدا می‌کند و دیده می‌شود. در این حالت طبیعت بدون مهار شما عمل می‌کند؛ نوشتمن عمیق هم همین طور آزادانه عمل خواهد کرد.

برای این‌که تمرين‌هایتان عمیق‌تر شود در پایان هر بخش سنگ محکها و نیز استراحت‌هایی در نظر گرفته‌ام. این تمرين‌ها برای استفاده در بخش‌های فردی درست شده‌اند، اما امیدوارم شما همه به این نتیجه برسید که ارزش و کاربرد این تمرين‌ها فراتر از آن است. بسیاری از نکته‌های این درس‌ها را هم در موقع نوشتمن در دفترچه یادداشت روزانه و هم در کار با شخصیت عمیق می‌توان استفاده کرد؛ مثلاً اگر نکته این باشد که «تغییر برای من یعنی...»، می‌توانید به جای من از شخصیت‌های داستانتان استفاده کنید. نترسید و تمرين‌ها را گسترش و بسط و تغییر بدھید. این تمرين‌ها فقط تختهٔ شیرجه‌ای‌اند برای غوطهٔ عمیق در دریای خودتان. استراحت‌ها کمک می‌کند موقع خواندن در حالت فیزیکی تان باقی بمانند و پیوند بیشتری با متن حفظ کنید.

این کتاب راهنمای تولید یک اثر نیست، بلکه راهنمای طی یک فرایند است. این کتاب می‌تواند دانش شما را در زمینهٔ گرامر، تکنیک پردازی و داستان‌گویی بالا ببرد. این کتاب نمایندهٔ بخشی از روند نوشتمن است که زیر سیک نوشتار و طرح داستان – که سطحی تر هستند – قرار می‌گیرد. اگر

محنثای متن تان شکل یافته باشد نمی‌توانید به خوبی علايم سجاوندي را در آن قرار دهيد. به طریق مشابه اگر علايم سجاوندي به خوبی در متنی پویا و پخته ننشسته باشد، ارتباط چندانی بین متن و خواننده شکل نخواهد گرفت.

هم بیرون و هم درون خودتان همچنان در پی دانش بیشتر باشید. بخوانید، بخوانید، بخوانید؛ و توجه داشته باشید که نوشتن، مثل تمام زندگی، کشف است. هر ابزاری به دست بگیرید ارزش دارد ولی لزوماً در هر موقعیتی مفید نخواهد بود. چکش به درد میخ‌کوبیدن می‌خورد ولی برای اره کردن نه. برای متن تان اینقدر احترام قائل باشید که ابزار مناسب آن را از منابع متفاوت به دست بیاورید و در این میان مهم‌ترین منبع خودتان هستید. به زبان عشق بورزید و علاقه‌مند باشید – هم کلام خودتان و هم گفته‌های دیگران. با داستان‌ها و شعرهایتان در پارک بازی کنید، ولی یادتان نرود که برای ساخته‌شدن و تمرکز لازم است آن‌ها را به اردوگاه بفرستید.

خب بیایید کار را شروع کنیم. ذهن تازه کار. ذهن باز. دل باز. دنیا، زندگی تان و کار تان را با شگفتی و تحسین نگاه کنید. دم‌تان را عمیقاً به درون، به شش‌ها و به اندام‌های درونی بفرستید. اکسیژن به شما انرژی می‌دهد. دیگر چه می‌خواهید؟